

Biuletyn Informacyjny
TECHNIKA i USŁ

ISSN 1425-2872
Nr 4 (25)
IV kwartał 2000

cena 10,50 zł

Wydawca: PTH „TECHNIKA” sp. z o.o. 44-102 GLIWICE, ul. Toszecka 2, tel. (0-32) 231-97-03, fax 232-71-31

- *Niemieckie odpisy z aktów stanu cywilnego - cz.II*
- *Opłaty skarbowe*

TWORZYMYSY ERGONOMICZNE ROZWIĄZANIA DLA URZĘDÓW

Fellowes®

NOWOŚĆ

PODKŁADKA POD KSIĘGĘ

- Specjalnie przystosowana do utrzymywania grubych książek
- Dwie regulowane blokady uniemożliwiają samoczynne przewracanie się kartek
- Szeroka podstawa utrzymująca bardzo grube książki
- Możliwość wpinania do skoroszytów z 3 i 4 pierścieniami chwytającym
- Regulowany kąt nachylenia (9 pozycji)

Cena promocyjna: 30 zł

PODKŁADKI ŻELOWE POD MYSZ I PRZED KLAWIATURĘ

Pomagają utrzymać nadgarstek w naturalnej pozycji. Zapobiegają zmęczeniu ramion. Delikatne, miłe w dotyku i łatwe do utrzymania w czystości pokrycie z lycry.

ZESTAW PROMOCYJNY

Zawiera:

- filtr
- podkładkę żelową przed klawiaturę
- podkładkę żelową pod mysz
- piankę antystatyczną

CENA: 259 zł

NISZCZARKA DOKUMENTÓW S50

Przeznaczona do pracy w urzędach z koszem na ścinki. Niszczy jednorazowo do 5 kartek

- 5 LAT GWARANCJI NA NOŻE TNĄCE
- ROK GWARANCJI NA URZĄDZENIE

- wymiary: 378 x 413 x 254 mm

Cena w promocji: 349 zł

RAMIĘ POD MONITOR Z PRZEGUBEM

Utrzymuje stół z monitorem 10 cm nad powierzchnią biurka, możliwość niezależnego obracania stolika i ramienia. Dopuszczalne obciążenie równe 25 kg.

CENA: 177 zł

NOWOCZESNE ARCHIWUM

PUDEŁKA NA AKTA

00800/08000 - wąski grzbiet, szerokość 80 mm
wytrzymałość do 3,2 kg

00805/08050 - szeroki grzbiet, szerokość 105 mm
wytrzymałość do 4,9 kg

podwójne etykiety: na grzbiecie i pokrywie blokada zamkniętej pokrywy

PUDŁO NA ARCHIWA

Wytrzymałe pudło z tektury falistej pozwala bezpiecznie i wygodnie przechowywać pudełka na akta, segregatory itp. Możliwe jest ustawienie 3 pudeł w pionie.

Zamówienia prosimy kierować pod adresem:

PTH „Technika” sp. z o. o.

44-102 Gliwice, ul. Toszecka 2, tel. (0-32) 231-97-03, fax (0-32) 232-71-31

e-mail: pth@technika.gliwice.pl

Biuletyn Informacyjny
TECHNIKA i USC

OGÓLNOPOLSKI
BIULETYN INFORMACYJNY
DLA URZĘDÓW STANU
CYWILNEGO

NR 4 (25)
IV kwartał 2000 r.

ADRES REDAKCJI:

ul. Toszecka 2
44-102 Gliwice
tel. (0-32) 231-97-03 (pbx), fax 232-71-31
e-mail: pth@technika.gliwice.pl

REDAKTOR NACZELNY:

Władysław PENAR

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

- Wiesława Ogulewicz
e-mail: biuletyn@technika.gliwice.pl
- ZG SUSC

SKŁAD KOMPUTEROWY:

Andrzej Dębicki

DRUK:

„EPIGRAF” S.C.
ul. Bernardyńska 19
44-100 Gliwice
Nakład 2200 egz.
Niniejszy numer zamknięto
10 listopada 2000 r.

WYDAWCA I KOLPORTER:

Przedsiębiorstwo Techniczno-
Handlowe „TECHNIKA” sp. z o.o.
ul. Toszecka 2, 44-102 Gliwice
tel. (0-32) 231-97-03 (pbx) fax 232-71-31

Cena 1 egzemplarza kwartalnika „TECHNIKA i USC” wynosi w 2000 r. 10,50 zł, zaś w 2001 r. 11,00 zł. PTH TECHNIKA prowadzi sprzedaż biuletynu na zasadzie prenumeraty rocznej. Cena rocznej prenumeraty wynosi w 2001 r. 44,00 zł + VAT.

Prenumerata przyjmowana jest na podstawie wpłaty dokonanej na konto PTH „TECHNIKA” sp. z o.o., ul. Toszecka 2, 44-102 Gliwice, w PKO I Oddział Gliwice, nr konta: 10202401-234102-270-1, z zaznaczeniem liczby egzemplarzy. Należy również podać dokładny adres odbiorcy biuletynu.

Na pierwszej stronie okładki:
Siedziba USC w Rymanowie

W numerze:

Tomasz Brzózka

NIEMIECKIE ODPISY Z AKTÓW
STANU CYWILNEGO - cz. II .....

4

Grzegorz Mucha

SŁÓW KILKA NA TEMAT

WĄTPLIWOŚCI TRANSKRYPCYJNYCH .....

16

Krystyna Gładych

NOWA USTAWA O OPŁACIE SKARBOWEJ .....

19

Krystyna Gładych

PODZIĘKOWANIA .....

22

GALERIA USC - RYMANÓW .....

23

W tym numerze biuletynu spis treści zawiera mało tytułów. Chcieliśmy dokończyć artykuł pana Tomasa Brzózki, szczegółowo omawiający niemieckie odpisy z aktów stanu cywilnego, ilustrowany wzorami niemieckich dokumentów i ich tłumaczeniami. Wierzymy, że będzie to bardzo pomocny materiał w pracy każdego kierownika urzędu stanu cywilnego.

Nową ustawę o opłatach skarbowych omawia pani Krystyna Gładych. Stawki opłat obowiązujące już od 1.01.2001 r. zebrane zostały w tabeli na stronie 20. biuletynu.

Warto również przeczytać artykuł pana Grzegorza Muchy, w którym autor dzieli się z czytelnikami swoimi spostrzeżeniami związanymi z transkrybowaniem zagranicznych dokumentów do polskich ksiąg stanu cywilnego.

Jeszcze w tym roku planujemy udostępnić w internecie bezpłatny wortal dla urzędów stanu cywilnego. Celem założenia wortalu jest koncentracja w jednym miejscu w internecie informacji dotyczących rejestracji aktów stanu cywilnego i umożliwienie pracownikom urzędów stanu cywilnego wzajemnej komunikacji i przekazywania danych przez internet. Publikowane w wortalu dane będą zawierały m.in.: aktualizowane na bieżąco dane adresowe wszystkich urzędów stanu cywilnego, urzędów wojewódzkich i konsulatów, informacje o szkoleniach, wydawnictwach, bazę artykułów publikowanych w biuletynie, pełny serwis oprogramowania urzędów stanu cywilnego wraz z nowymi wersjami programu, serwis informacyjny, ogłoszenia, grupy dyskusyjne i darmowe konta poczty elektronicznej. Zapraszamy pod adres internetowy www.usc.pl w grudniu 2000 roku.

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku otwierającego nowe tysiąclecie życzymy wszystkim Czytelnikom pomyślności i powodzenia w życiu zawodowym i osobistym.

Redaktor Naczelny

Penar
Władysław Penar

2. Akt pochodzenia (Abstammungsurkunde) – wzór nr 2. Ten dokument z racji swojej nazwy budzi największą wątpliwość. Jest to odpis, który w Niemczech wydawany jest w celu wykazania, czy w akcie urodzenia zarejestrowano zdarzenie, w wyniku którego dane o rodzicach dziecka lub jego nazwisko zmieniły się. Dokumentuje się w ten sposób pochodzenie dziecka od rodziców biologicznych. Ma formę skróconą podobnie jak *Geburtsurkunde* i jeżeli dzie-

ko np. zostało przysposobione lub nadano mu nazwisko męża matki, to jego nazwisko w tym odpisie będzie już zmienione, ale w rubryce „zmiany w akcie urodzenia” (*Änderungen des Geburtseintrags*) będzie wpisana pełna treść wzmianki dokumentująca to zdarzenie. Takie zapisy obowiązują od 1.07.1998 r. Przed tą datą do *Abstammungsurkunde* wpisywana była jedynie krótka informacja, że zmiana w akcie wynika ze wzmianki dodatkowej (jak we wzorze).

Niemieckie urzędy stanu cywilnego wydają często *Akty pochodzenia* przy zgłaszaniu urodzenia dziecka, stąd tak dużo przypadków składania ich do transkrypcji w Polsce. Mimo mylącej nazwy jest odpisem z aktu urodzenia i może być wpisany do polskiej księgi. Od obywateli niemieckich odpis taki jest wymagany przede wszystkim przy zawieraniu małżeństwa, aby wykluczyć ewentualną przeszkodę pokrewieństwa. Do tego celu jest specjalnie wydawany i ma 3-miesięczną ważność.

3. Odpis aktu urodzenia (Auszug aus dem Geburtseintrag) - wzór nr 3. Jest to kolejna wersja odpisu skróconego, ale wydawanego na druku międzynarodowym. Wydaje się go na wniosek strony w celu wykorzystania za granicą.

4. Uwierzytelniony odpis z księgi urodzeń (Beglaubigte Abschrift aus dem Geburtenbuch) - wzór nr 4. Jest to odpis, który stanowi dosłowne powtórzenie treści aktu urodzenia. Nawet układ dokumentu jest powieleniem wyglądu oryginalnego aktu urodzenia. Ewentualne wzmianki są wpisane również na marginesie odpisu (jak w przykładzie). Dokument ten, jak widać na załączonym wzorze, wcale nie zawiera dużo więcej danych niż trzy wyżej omówione. Dla polskiego kierownika urzędu stanu cywilnego odpis ten będzie przydatny wówczas, gdy zajdzie potrzeba wpisania wzmianki dodatkowej, jeżeli dziecko było uznane lub nadano mu nazwisko męża matki.

Wszystkie omówione powyżej dokumenty stanowią odpisy aktów urodzeń i w rozumieniu art. 73 prawa o aktach stanu cywilnego mogą stanowić podstawę wpisania do polskiej księgi urodzeń. Niemieckie urzędy stanu cywilnego wystawiają ponadto:

5. Zaświadczenie o urodzeniu (Geburtsschein) - wzór nr 5. Jest to odpis, który nie może być transkrybowany. Powodem tego jest brak jakichkolwiek danych o rodzicach. Zaświadczenie to wydaje się w Niemczech wyłącznie w celach wyrabiania dowodów osobistych. Załącza się je także do podań o przyjęcie do pracy, szkoły, na studia itp.

Odpis aktu urodzenia

Urząd Stanu Cywilnego w Malchow -----
 ----- Nr aktu 31/1998
 Gudrun Helga Ritter, --- płeć żeńska
 urodziła się 20 kwietnia 1998 r.-----
 w Malchow. -----

Rodzice: lek.med. Ludwig Karl Kraus-Kaim, --
 zamieszkały w Malchow i Monika Ritter-Welthe
 z domu Ritter, wyznania rzymsko-katolickiego,
 zamieszkała w Malchow. -----

Malchow dnia, 27 kwietnia 1998 r.

pieczęć

Urzędnik stanu cywilnego

(Homeyer)

dzenia w formie wzmianki dodatkowej. Wcześniej akt urodzenia dziecka sporządza się zachowując domniemanie pochodzenia dziecka z małżeństwa. Takie rozwiązanie zapobiega ewentualnemu sądowemu procesowi o zaprzeczenie ojcostwa. Sprzyja temu również przepis (obowiązujący również od 1.07.1998 r.), w świetle którego nie zachodzi domniemanie pochodzenia dziecka z małżeństwa urodzonego po uprawomocnieniu się wyroku o rozwo-

dzie. W Polsce takie uznanie można uznać za ważne, pod warunkiem, że w chwili uznania dziecko jest obywatelem niemieckim (art.19 ppm.).

- **Nadanie dziecku nazwiska męża matki.** Prawo niemieckie traktuje to zagadnienie szerzej niż polskie. Dopuszcza bowiem możliwość nadania dziecku nazwiska zarówno męża matki, jak i żony ojca. Zależy to od tego, które nazwisko rodowe (męża czy żony) zostało przyjęte jako rodzinne (Fami-

lienname), a także od tego, które z rodziców sprawuje nad dzieckiem samodzielnie władzę rodzicielską. Ważne zwrócenia uwagi jest to, że dziecko może – jest to jeden z wariantów – nosić nazwisko połączone (nowe z dotychczasowym), a kolejność członów jest dowolna. Jeżeli oboje rodzice posiadają władzę rodzicielską, to drugie z rodziców musi w takiej sytuacji wyrazić zgodę. W przypadku braku zgody, o zmianie nazwiska może zdecydować sąd, jeżeli leży to w interesie dziecka. Oświadczenie o nadaniu nazwiska rodzinnego dziecku i ewentualną zgodę składa się przed urzędnikiem stanu cywilnego i może to być wpisane do polskiego aktu w formie wzmianki. Treść oświadczenia wynika ze wzmianki w odpisie albo ze stosownego zaświadczenia wydanego przez urząd stanu cywilnego.

- **Przysposobienie dziecka, zaprzeczenie lub ustalenie ojcostwa, unieważnienie uznania.** Postanowienie w tych sprawach niemiecki sąd opiekuńczy może wydać wyłącznie wtedy, jeżeli jedna ze stron postępowania (matka, ojciec lub dziecko) jest obywatelem niemieckim. Gdy stroną jest również obywatel polski, postanowienie musi być uznane za ważne przez sąd okręgowy na terytorium Polski (art.1145 § 2 kpc.). Dopiero wówczas może stanowić podstawę wpisu do polskiej księgi stanu cywilnego. Nie ma tu znaczenia, czy postanowienie jest wpisane w formie wzmianki w odpisie aktu stanu cywilnego, czy stanowi sądową sentencję. Tak samo postępujemy, gdy rozwiązanie małżeństwa polsko-niemieckiego nastąpiło na podstawie wyroku sądu niemieckiego.
- **Zmiana imienia lub nazwiska.** Jeżeli zmiana nazwiska nastąpiła w wyniku rejestracji takich zdarzeń jak zawarcie małżeństwa, uznanie dziecka, nadanie dziecku nazwiska męża matki (ewentualnie żony ojca) czy jako powrót do nazwiska noszonego przed ślubem, to wpisu do polskiego aktu można dokonać na podstawie wzmianki zawartej w odpisie lub osobnego dokumentu wystawionego przez urząd stanu cywilnego. Druki tych dokumentów są znormalizowa-

Akt pochodzenia

Urząd Stanu Cywilnego w Malchow -----

----- Nr aktu 31/1998

Gudrun Helga Ritter, ----- płęć żeńska

urodziła się 20 kwietnia 1998 r.-----

w Malchow, -----

Rodzice: lek.med. Ludwig Karl Kraus-Kaim, ---

zamieszkały w Malchow i Monika Ritter-Welthe

z domu Ritter, wyznania rzymsko-katolickiego,

zamieszkała w Malchow. -----

Zmiany w akcie urodzenia: Dane dotyczące ojca ---

wynikają ze wzmianki dodatkowej -----

Malchow dnia, 27 kwietnia 1999 r.

pieczęć

Urzędnik stanu cywilnego

(Homeyer)

1	Staat/État/Country Bundesrepublik Deutschland	
2	Standesamtsbehörde Service de l'état civil de Malchow Civil Registry Office of	
3	Auszug aus dem Geburtseintrag Nr. 31/1998 Extrait de l'acte de naissance n° Extract from birth registration no.	
4	Tag und Ort der Geburt Date et lieu de naissance Date and place of birth	Ja Mo An 20 04 1998 Malchow -----
5	Name Nom/Name	Maier -----
6	Vornamen Prénoms/Forenames	Gudrun Helga -----
7	Geschlecht Sexe/Sex	F -----
8	Vater Père/Father	9 Mutter Mère/Mother
5	Name Nom/Name	Kraus-Kaim ----- Maier -----
6	Vornamen Prénoms/Forenames	Ludwig Karl ----- Monika -----
10	Andere Angaben aus dem Eintrag/Autres énonciations de l'acte/Other particulars of the registration -----	
11	Tag der Ausstellung Date de délivrance Date of issue	Ja Mo An 20 12 1999 (Homeyer) Unterschrift/Signature/Signature
		 Siegel/Sceau/Seal

SYMBOLES/ZEICHEN/SYMBOLS/SIMBOLOS/ΣΥΜΒΟΛΑ/SIMBOLI/SYMBOLLEN/SÍMBOLOS/ISARETLER/SIMBOLI

Jo: Jour/Tag/Day/Dia/"Hμέρα/Giorno/Dag/Dia/Gün/Dan

Mo: Mois/Monat/Month/Mes/Mήν/Mese/Maand/Més/Ay/Mesec

An: Année/Jahr/Year/Año/"Έτος/Anno/Jaar/Ano/Yil/Godina

M: Masculin/Männlich/Masculine/Masculino/"Άρρεν/Maschile/Mannelijk/Masculino/Erkek/Muški

F: Féminin/Weiblich/Feminine/Femenino/Θήλυ/Femmine/Vrouwelijk/Feminino/Kadın/Ženski

Mar: Mariage/Eheschließung/Marriage/Matrimonio/Γάμος/Matrimonio/Huwelijk/Casamento/Evlenme/Zaključenje braka

Sc: Séparation de corps/Trennung von Tisch und Bett/Legal separation/Separación personal/Χωρισμός από τραπέζης και κοίτης/
Separazione personale/Scheiding van tafel en bed/Separação de pessoas e bens/Ayrılık/Fizička rastava

Div: Divorce/Scheidung/Divorce/Divorcio/Διαζύγιον/Divorzio/Echtscheidung/Divórcio/Boşanma/Razvod

A: Annulation/Nichtigklärung/Annulment/Anulación/"Ακύρωσις/Annullamento/Nietigverklaring/Anulação/Iptal/Poništenje

D: Décès/Tod/Death/Defunción/Θάνατος/Morte/Overlijden/Óbito/Ölüm/Smrt

Dm: Décès du mari/Tod des Ehemannes/Death of the husband/Defunción del marido/Θάνατος του συζύγου/Morte del marito/Overlijden van de man/Óbito do marido/Kocanın ölümü/Smrt muža

Dt: Décès de la femme/Tod der Ehefrau/Death of the wife/Defunción de la mujer/Θάνατος της συζύγου/Morte della moglie/Overlijden van de vrouw/Óbito da mulher/Karının ölümü/Smrt žene

 Internationale Geburtsurkunde.
 Bestell-Nr. 14/462 („Komplett 9“)
 Verlag für Standesamtswesen GmbH, Frankfurt am Main · Berlin

14/462

1	Państwo Republika Federalna Niemiec			
2	Urząd Stanu Cywilnego Malchow			
3	Odpis aktu urodzenia Nr 31/1998			
4	Data i miejsce urodzenia	Dzień Miesiąc Rok 20 04 1998 Malchow -----		
5	Nazwisko	Maier -----		
6	Imiona	Gudrun Helga -----		
7	Płeć	żeńska		
	8	Ojciec	9	Matka
5	Nazwisko	Kraus-Kaim -----		Maier -----
8	Imiona	Ludwig Karl -----		Monika -----
10	Inne dane -----			
11	Data wystawienia	Dzień Miesiąc Rok 20 12 1999		
		(Honeyer)	pieczęć	

Bx

Beglaubigte Abschrift aus dem Geburtenbuch

Dr.med. Ludwig Karl -----
 Kraus-Kaim, Orthopäde, ---
 wohnhaft in Malchow, ----
 Maximilianstr. 9, geboren
 am 10 Juni 1967 in Bad ---
 Godesberg, jetzt Bonn---
 (St.Amt Bad Godesberg ----
 jetzt Bonn II Nr.455/1966)
 hat die Vaterschaft am ---
 27. April 1998 vor dem ---
 Standesbeamten in Malchow
 anerkannt.-----
 Den 27. April 1998
 Der Standesbeamte
 (Homeyer)

Die Mutter und deren -----
 Ehemann haben dem Kind ---
 mit Wirkung vom -----
 19. Dezember 1999 ihren ---
 Ehenamen „Maier“ erteilt.
 Den 20. Dezember 1999
 Der Standesbeamte
 (Homeyer)

des Standesamts Malchow

Nr. 31/1998

Malchow den 27. April 1998

Monika Ritter-Welthe, geb. Ritter, Krankengymnastin, ---

römisch-katholisch, -/-

wohnhaft in Malchow, Maximilianstr. 9, -/-

~~Ehepaar~~ deren Ehe seit dem 01. Februar 1996 rechtskräft

geschieden ist, -/-

wohnhaftin -----

hat am 20. April 1998 -/- um 22 Uhr 45 Minuten

in Malchow

ein Mädchen -/- geboren. Das Kind hat den -/- Vornamen

Gudrun Helga -/-

erhalten und führt den Familiennamen Ritter. -/-

Eingetragen auf mündliche ~~schriftliche~~ Anzeige des Dr.med. Ludwig Karl --

Kraus-Kaim, Orthopäde, Malchow, Maximilianstr. 9, -/-

~~persönlich bekannt~~ ausgewiesen durch Reisepaß -/-

Vorgelesen, genehmigt und unterschrieben

(Ludwig Karl Kraus-Kaim)

Der Standesbeamte

(Homeyer)

Die Übereinstimmung der Abschrift mit dem Eintrag im Geburtenbuch wird hiermit beglaubigt.

Die Abschrift enthält - keinen - zwei -/- Randvermerk(e). Die Bezeichnung des

Geburtsortes ist - nicht - in ----- geändert worden.

Malchow den 20.12.1999

Der Standesbeamte

Beglaubigte Abschrift aus dem Geburtenbuch (ab 1. 1. 1958 bis 30. 6. 1976).
 Bestell-Nr. 14/441 („Komplett“ 17)
 Verlag für Standesamtswesen GmbH, Frankfurt am Main · Berlin

14/441

Uwierzytelniony odpis z księgi urodzeń

Urząd Stanu Cywilnego Malchow

Nr 31/1998

Malchow dnia 27. April 1998

Monika Ritter-Welthe, z domu Ritter, fizykoterapeutka, -

wyznania rzymsko-katolickiego -----

zamieszkała w Malchow, Maximilianstr. 9, -----

~~żona~~ której małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód

prawomocnym wyrokiem z dnia 01 lutego 1996 r. -----

zamieszkałego -----

urodziła dnia 20 kwietnia 1998 r. o godz. 22 min. 45 -----

w Malchow -----

dziewczynkę. ----- Dziecko otrzymało imiona

Gudrun Helga -----

i będzie nosić nazwisko Ritter -----

Wpisu dokonano na ustny - ~~pisemny~~ wniosek lekarza medycyny ----

Ludwig Karl Kraus-Kaim, ortopedy, zamieszkałego w Malchow

Maximilianstr. 9 -----

~~Znanego osobście~~ - legitymującego się paszportem -----

Przeczytano, potwierdzono, podpisano

(Ludwig Karl Kraus-Kaim)

Urządnik stanu cywilnego

(Homeyer)

Potwierdza się zgodność niniejszego odpisu z aktem w księdze urodzeń.
Odpis zawiera dwie wzmianki. Nazwa miejsca urodzenia nie uległa zmianie.

Malchow, dnia 20.12.1999 r.

Urządnik stanu cywilnego

(Homeyer)

Pieczęć

ne. Powołanie się w nich na określony przepis o zmianie nazwiska oznacza podstawę prawną z niemieckiego kodeksu cywilnego (BGB), ustawy o aktach stanu cywilnego (PStG), lub zarządzenia o wykonywaniu ustawy o aktach stanu cywilnego (PStV):

- § 1355 BGB i § 9a PStV - oświadczenia w sprawie nazwisk po zawarciu małżeństwa, powrót do nazwiska noszonego przed ślubem (lub rodowego) po rozwodzie lub zgonie męża,
- §§ 1617a i 1618 BGB, §§ 30 i 31 PStG - zmiany nazwisk w wyniku uznania dziecka przez ojca, nadania nazwiska męża matki (nazwiska rodzinnego).

Nie powinna budzić wątpliwości kierownika urzędu stanu cywilnego sytuacja, gdy oświadczenie o nazwisku będzie złożone przez małżonków po zawarciu małżeństwa. Jak już wspomniałem w poprzednim artykule, jeżeli małżonkowie przed ślubem nie dokonają wyboru nazwiska rodzinnego (Familiennamen), mogą się na to zdecydować później. Termin jest nieograniczony.

Nazwisko lub imię może być również zmienione w wyniku decyzji administracyjnej. W tym przypadku decyzja o wpisaniu lub odmowie wpisania wzmianki zależeć będzie od tego, czy osoba której zmiana dotyczy jest obywatelem polskim. Jeżeli tak, powinna nastąpić odmowa. Najczęściej jednak zdarzają się przypadki podwójnego obywatelstwa. Również wtedy decyzja niemieckiego urzędu ds. zmiany imion i nazwisk nie jest wiążąca dla kierownika urzędu stanu cywilnego. Obywatel polski nie mający stałego miejsca zamieszkania w Polsce może w tej sytuacji złożyć wniosek o zmianę imienia lub nazwiska w jednym z pięciu polskich konsulatów generalnych w Niemczech. Konsulat przesyła wniosek do właściwego - ze względu na ostatnie stałe miejsce zamieszkania wnioskodawcy - starostwa powiatowego lub innego uprawnionego organu. Ten, po podjęciu decyzji, wysyła ją do właściwego urzędu stanu cywilnego i za pośrednictwem konsulatu w Niemczech zainteresowanemu.

Odpisy aktów zgonów

Dokumenty te nie przysparzają przy transkrypcji większych problemów.

Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że jedynym problemem jaki może zaistnieć, to mogący się pojawić w niemieckim odpisie, niespotykany u nas, sposób zapisu daty zgonu. Dzieje się tak w przypadku, gdy znaleziono zwłoki osoby, której zaginięcie wcześniej zgłoszono i nie przeprowadzono badań ustalających datę zgonu. Do aktu jest wpisywana wówczas informacja, że osoba zmarła między „x” (i tu wpisuje się datę zgłoszenia zaginięcia), a „y”

(datę znalezienia zwłok). W takiej sytuacji kierownik urzędu stanu cywilnego wpisujący taki odpis do polskiej księgi zgonów w rubryce: data zgonu, powinien powtórzyć ten zapis i wpisać „między x a y”. Ewentualne ustalenie dokładnej daty zgonu należy do kompetencji sądu.

Urzędy stanu cywilnego, które prowadzą rejestrację z pomocą komputerów mogą się spodziewać, że program nie przyjmie takiego zapisu.

Geburtsschein		E
(Standesamt)	Malchow -/-	
		Nr. 31/1998)
	Gudrun Helga Maier -/-	
ist am	20. April 1998 -/-	
in	Malchow -/-	
		geboren.
		Malchow ,den 20. März 1999
		Der Standesbeamte (Hömeier)
		14/427
<small> Geburtschein Bestell-Nr. 14/427 Verlag für Standesamtswesen GmbH, Frankfurt am Main · Berlin </small>		

Należy więc w takim przypadku akt zgonu sporządzić maszynowo lub odręcznie.

Z niemieckich ksiąg zgonów wydawane są następujące odpisy:

- Odpis aktu zgonu (Sterbeurkunde)
- Odpis na druku międzynarodowym (Auszug aus dem Sterbeeintrag)
- Uwierzytelniony odpis z księgi zgonów (Beglaubigte Abschrift aus dem Sterbebuch)

Ze względu na podobieństwo tych dokumentów do prezentowanych odpisów aktów małżeństw i urodzeń, nie uważam za konieczne przedstawianie ich wzorów.

Zaświadczenie o zdolności do zawarcia małżeństwa (Ehefähigkeitszeugnis)

W 1997 r. Niemcy ratyfikowały konwencję Międzynarodowej Komii

Stanu Cywilnego o stosowaniu druków wielojęzycznych przy wydawaniu zaświadczeń o zdolności do zawarcia małżeństwa za granicą. Od 1 listopada 1997 r. zaświadczenia wydawane są wyłącznie na takich drukach - wzór nr 6 (str. 14). Dokument ten nie zawiera wprawdzie wyraźnego stwierdzenia, że obywatel niemiecki posiada możliwość zawarcia małżeństwa w świetle prawa ojczystego, jednak jest zaświadczeniem spełniającym wymóg art.56 ust.1 asc. W celu wydania takiego zaświadczenia, obywatel niemiecki musi w swoim urzędzie stanu cywilnego przedłożyć następujące dokumenty obywatela polskiego:

- odpis zupełny aktu urodzenia,
- dowody ustania wszystkich poprzednich małżeństw, jeżeli w takich w przeszłości pozostawał,
- poświadczenie zameldowania.

Niemieckie zaświadczenie o możliwości zawarcia małżeństwa za granicą nie zawiera danych o rodzicach. Dlatego też zasadnym jest żądanie odpisu aktu urodzenia uzupełniającego te dane. Nie jest w nim również wpisany słownie stan cywilny. Można go jednak odczytać w rubryce 10, gdzie jest adnotacja o przyczynie ustania ostatniego małżeństwa (zgon, rozwód, unieważnienie) oraz imię i nazwisko poprzedniego małżonka. Brak wpisu jest równoznaczny z tym, że osoba jest kawalerem lub panną.

Jeżeli w wyniku lektury obydwu publikacji pt. NIEMIECKIE ODPISY Z AKTÓW STANU CYWILNEGO pojawiły się wątpliwości lub niejasności co do zagadnień w nich poruszanych, a także wynikające z doświadczeń czytelników - proszę o pytania. Na każde z nich, po ewentualnych konsultacjach, odpowiem osobiście zainteresowanym, a także na łamach „TECHNIKI i USC”.

Tomasz Brzózka

Pytania i problemy kierować pod adresem:
URZĄD STANU CYWILNEGO
Stary Rynek 1, 65-067 Zielona Góra
tel. (068) 325 59 44, tel./fax 324 77 81
e-mail: T.Brzozka@um.zielona-gora.pl

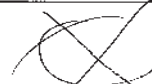
Zaświadczenia o urodzeniu

Urząd Stanu Cywilnego w Malchow -----
----- Nr aktu 31/1998
Gudrun Helga Maier, -----
urodziła się 20 kwietnia 1998 r.-----
w Malchow. -----

Malchow dnia, 20 marca 1999 r.

pieczęć

Urzędnik stanu cywilnego
(Homeyer)

1	Staat/État/Country Bundesrepublik Deutschland
2	Standesamt Service de l'état civil de Bad Salzschlirf Civil Registry Office of
3	Ehefähigkeitszeugnis Certificat de capacité matrimoniale/Certificate of capacity to contract marriage Gültig sechs Monate/Valable pendant six mois/valid for six months
4	Gemäß den vorgelegten Urkunden kann/Selon les pièces produites/According to the documents produced, there is for
5	Familiennamen Nom de famille/Surname Maurer -----
6	Vornamen Prénoms/Forenames Andreas -----
7	Geschlecht Sexe/Sex M -----
8	Staatsangehörigkeit* Nationalité/Nationality D -----
9	Tag und Ort der Geburt Date et lieu de naissance/Date and place of birth Jo Mo An 05 05 1955 , Neuendettelsau -----
10	Wohnort Résidence habituelle/Habitual residence Bad Salzschlirf -----
11	Ort und Nummer des Familienregisters Lieu et numéro du registre de famille/Location and number of the family register -----
12	Vorhergehende Ehe mit Mariage précédent avec/Former marriage with aufgelöst durch - am - in dissous par - le - à dissolved by - on - in Andrea Maurer ----- Jo Mo An Div 09 06 1996 , Fulda
13	die Ehe im Ausland schließen mit/peut contracter mariage à l'étranger avec/no impediment to marry abroad
5	Familiennamen Nom de famille/Surname Ostrowska -----
6	Vornamen Prénoms/Forenames Hanna -----
7	Geschlecht Sexe/Sex F -----
8	Staatsangehörigkeit* Nationalité/Nationality PL -----
9	Tag und Ort der Geburt Date et lieu de naissance/Date and place of birth Jo Mo An 05 07 1970 , Zielona Góra, Polen -----
10	Wohnort Résidence habituelle/Habitual residence Zielona Góra , Polen -----
11	Ort und Nummer des Familienregisters Lieu et numéro du registre de famille/Location and number of the family register -----
12	Vorhergehende Ehe mit Mariage précédent avec/Former marriage with aufgelöst durch - am - in dissous par - le - à dissolved by - on - in Jo Mo An
15	Tag der Ausstellung Date de délivrance/Day of issue Jo Mo An 27 04 1998 Unterschrift/Signature/Signature (Peter) Dienstseal/Sceau/Seal
14	* Einzutragen ist für einen Flüchtling REF und für einen Staatenlosen APA Mettre REF pour réfugié et APA pour apatride/For refugees, enter REF and for stateless persons APA

SYMBOLS/ZEICHEN/SYMBOLS/SÍMBOLOS/ΣΥΜΒΟΛΑ/SÍMBOLOS/SYMBOLÉN/SÍMBOLOS/ISARETLER

Jo: Jour/Tag/Day/Día/Hμέρα:Giorno/Dag/Dia/Gün
Mo: Mois/Monat/Month/Mes/Mήνας/Mese/Masand/Més/Áy
An: Année/Jahr/Year/Áno/Έτος/Anno/Jaar/Áno/Yil
M: Masculin/Männlich/Male/Masculino/Ανδρας/Maschile
Männlich/Masculino/Erkek
F: Féminin/Weiblich/Female/Femenino/Γυναίκα/Femminile
Vrouwelijk/Femilino/Kadin
D: Décès/Tod/Death/Defunción/Θάνατος/Morte/Overlijden/Cbitor/Ölüm
Div: Divorce/Scheidung/Divorce/Divorcio/Διζύγιο/Divorzio/Echtscheidung/Divorcio/Boşanma
A: Annulation/Nichtigerklärung/Annulment/Anulación/Ακύρωσις/Annulamento/
Nietigverklaring/Anulação/İptal
Abs: Absence/Abwesenheit/Absence/Ausencia/Απουσία/Assenza/Awézigheid/Auséncia/Gaiplik
REF: Réfugié/Füchtling/Refugee/Refugiado/Πρόσφυγας/Refugiato/Vluchteling/Refugiado/Mülteci
APA: Apatride/Staatenloser/Stateless/Apatrida/Χωρίς ιθαγένεια/Apollide/Staatslose/Apatrida/Vatansiz

2
3
4
5
6
7
8
9
0

Internationales Ehefähigkeitszeugnis.
Bestell-Nr. 11/707 („Kompett“ 45)
Verlag für Standesamtsweesen GmbH, Frankfurt am Main - Berlin

11/707

1	Państwo Republika Federalna Niemiec
2	Urząd Stanu Cywilnego - Bad Salzschlirf
3	Świadczenie zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego ważne sześć miesięcy
4	Zgodnie z przedłożonymi dokumentami niżej wymieniony :
5	Nazwisko Maurer -----
6	Imiona Andreas -----
7	Płeć męska -----
8	Obywatelstwo niemieckie -----
9	Data i miejsce urodzenia Dzień Miesiąc Rok 05 05 1955 , Neuendettelsau -----
10	Miejsce zamieszkania Bad Salzschlirf -----
11	Miejsce i numer rejestru rodzinnego -----
12	Poprzednie małżeństwo Andrea Maurer ----- Rozwód Dzień Miesiąc Rok 09 06 1996 , Wulda
13	może zawrzeć za granicą związek małżeński z :
5	Nazwisko Ostrowska -----
6	Imiona Hanna -----
7	Płeć żeńska -----
8	Obywatelstwo polskie -----
9	Data i miejsce urodzenia Dzień Miesiąc Rok 05 07 1970 Zielona Góra, Polska -----
10	Miejsce zamieszkania Zielona Góra, Polska -----
11	Miejsce i nr rejestru rodzinnego -----
12	Poprzednie małżeństwa Dzień Miesiąc Rok -----
15	Data wydania dokumentu Dzień Miesiąc Rok 27 04 1998 (-) Podpis (Peter) Pieczęć
14	Należy wypełnić dla uchodźców i bezpaństwowców. -----

SŁÓW KILKA NA TEMAT WĄTPLIWOŚCI TRANSKRYPCYJNYCH

Chciałbym podzielić się z P.T. Czytelnikami „TECHNIKI i USC” swoimi wątpliwościami, wynikającymi z napływających do Departamentu Rozwoju Informatyki i Systemu Rejestrów Państwowych sygnałów od kierowników urzędów stanu cywilnego, które dotyczą: wpisywania do polskich aktów stanu cywilnego nazw miejscowości za granicą w związku ze zdarzeniami objętymi rejestracją stanu cywilnego, końcówek nazwisk kobiet w transkrybowanych do polskich ksiąg stanu cywilnego aktów w związku z zawieraniem przez nie małżeństwami za granicą oraz praktykami niektórych tłumaczy dokonujących tłumaczeń na język polski zagranicznych dokumentów z powyższego zakresu.

Przede wszystkim, w myśl ogólnej zasady, do polskich ksiąg stanu cywilnego zapisywane są dokumenty przetłumaczone z wersji oryginalnej przez tłumaczy przysięgłych bądź polskich konsulów. Tłumaczenia te muszą uwzględniać wszystkie znaki graficzne właściwe dla języka, w którym zostały w oryginale sporządzone. Nie ma kłopotu jeśli idzie o języki europejskie. Dokumenty sporządzone w innych językach, np. arabskim, hebrajskim, hindi, w językach obszaru Dalekiego Wschodu (chińskim, japońskim, koreańskim, wietnamskim i in.) podlegają znacznie głębszej „obróbce”, ponieważ muszą zostać przetransponowane przy pomocy alfabetu łacińskiego. Docierają do nas jednak sygnały o niezbyt trafnie dokonywanych tłumaczeniach, ale jest to materiał do omówienia na szkoleniach lub do poruszenia na łamach „TECHNIKI i USC” przy innej okazji.

Podstawą do naszych rozważań niech będzie treść § 9 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów

(Dz.U. Nr 136, poz.884 z późn.zm.), który brzmi: *Akty stanu cywilnego, ich odpisy i inne dokumenty wystawione w języku obcym, składane kierownikowi urzędu stanu cywilnego w związku z dokonywaniem czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, powinny być składane wraz z ich urzędowym tłumaczeniem na język polski, dokonanym przez tłumacza przysięgłego lub polskiego konsula.* I dalej, w związku z § 14 ust.2 wzmiankowanego rozporządzenia, który brzmi: *Nazwę miejscowości położonej za granicą wpisuje się w akcie stanu cywilnego lub w jego odpisie w pisowni oryginalnej w alfabecie łacińskim. Obok nazwy miejscowości można wpisać w nawiasie nazwę państwa.*

Należy się zastanowić, w jakich formach językowych funkcjonuje nazwa naszego kraju i naszych miast w innych obszarach kulturowych i w innych językach. Wśród najbliższych naszych sąsiadów będzie to *Polen, Polsko, Polska, Polscza i Lenkaia*. Dalsi nieco mówią *Pologne, Polonia, Poland* czy też bardziej egzotycznie – *Lengyelország*. W krajach arabskich będzie to *Bolanda*, w Wietnamie *Ba Lan*, a w Japonii *Balanda*. Podobnie z nazwami naszych miast – *Warschau, Varsovia, Varsovié* czy też *Varszów*, a także *Cracovia, Cracovié, Cracow, Krakau, Posnania* lub *Posen*.

Nasze skomplikowane narodowe dzieje spowodowały, że szereg miejscowości w Polsce „musiało” mieć także obce brzmienie. Zaborcy zabraniali używania języka polskiego w administracji. Stąd na mapach, w obiegu urzędowej korespondencji, używane były „obce” nazwy. Z kolei w 1945 roku wydany został Słownik Nazw Geograficznych Polski Zachodniej i Północnej pod redakcją prof. Stanisława Rosponda na użytek polskiej administracji, która obejmowała na mocy układów międzynarodowych po upadku III Rzeszy Dolny Śląsk, Pomorze Zachodnie, Warmię i Mazury. Na jego podstawie dokonywano zmian nazw miejscowości, które do zakończenia wojny administracyjnie należały do Rzeszy.

W drugiej połowie lat 60. ówczesna propaganda lansowała tezę, jakoby tzw. Ziemie Odzyskane były naszą polską odwieczną „własnością”. Od wczesnego średniowiecza w wyniku germańskiego *Drang nach Osten* rzeczywiście Słowianie byli spychani za Łabę i Odrę na wschód, a ci, co zostawali, poddawani byli naciskowi kulturowemu obcych. Ale gdy przyjrzymy się dzisiejszej mapie Niemiec, znajdziemy szereg nazw miast, miejscowości czy nawet rzek, które są po prostu „nie-niemieckie” i semantycznie w tym języku nic nie znaczą: *Lubeck* (Lubeka), *Köln* (dawniej Coeln czyli współczesna Kolonia – to słowiański Kolin!). To samo z *Rostockiem* (Roztoką), *Strahlsundem* (Strzałowem), *Sassnitz* (Sośnica) czy nazwami miejscowości leżących – dla przykładu – w dzisiejszym landzie *Mecklenburg - Vorpommern*. Słowiańska nazwa obecnej stolicy Niemiec najprawdopodobniej brzmiała *Braniebor*... Nazwy te są relikami języka i słowiańskiej kultury z czasów, gdy nasi przodkowie nie zdołali wytworzyć jeszcze na tyle silnej organizacji ponadplemiennej, która chroniłaby ich przed zakusami wrogów. Jakże

śmiesznie zatem brzmią hasła, że obecnie Polska dopiero ma wejść do Europy, skoro tkwi tam swymi korzeniami od co najmniej 2 tysięcy lat! Prowadzone przed wojną niemieckie badania okolic Biskupina zostały momentalnie przerwane w chwili, gdy okazało się niezbitcie, że rzekomy gród Germanów to stara słowiańska osada-grodzisko, której początki można datować na VI-V wiek p.n.e. Podobnych siedzib plemiennych sieć cała ciągnęła się od Pomorza Szczecińskiego aż na południe w kierunku Śląska i Moraw!

Warto zauważyć jeszcze, że w okolicach *Bautzen* (Budziszyna), *Zittau* (Żytawy), czy *Cottbus* (Chociebuża) kultywowana jest do dziś wśród lokalnych społeczności tradycja, język i pamięć o słowiańskim rodowodzie mieszkających tu Serbołużyczan.

Wróćmy jednak do nazw miejscowości w dokumentach, które zostają wpisane do polskich ksiąg stanu cywilnego. Wobec bogactwa naszego ojczystego języka - tworzywego i reagującego na niesione przez postęp cywilizacyjny i społeczny zmiany - sztywne stosowanie zapisów nazw zagranicznych miejscowości w „wersji oryginalnej” uważam za nadużycie, skoro polszczyzna wytworzyła swoiste zamienniki dla tych nazw. Dziwnie wygląda akt, w którym by – przykładowo – wpisano jako miejsce urodzenia nazwy w obcej pisowni: *Paris, Toulouse, London* lub *Lisboa*.

Podaję poniżej niektóre nazwy miejscowości, które w języku polskim posiadają owe zamienniki:

- Niemcy i kraje niemieckojęzyczne:

Aachen – Akwizgran,
Basel – Bazylea,
Bautzen – Budziszyn,
Bern – Berno,
Braunschweig – Brunzwik,
Bremen – Brema,
Dresden – Drezno,
Genf – Genewa,
Göttingen – Getynga,
Freiburg – Fryburg (niemiecki i szwajcarski),
Kiel – Kilonia,
Koblenz – Koblencja,
Köln – Kolonia,
Leipzig – Lipsk,
Luzern – Lucerna,
Lübeck – Lubeka,

Mainz – Moguncja,
Meißen – Miśnia,
München – Monachium,
Münster – Monastyr,
Nürnberg – Norymberga,
Regensburg – Ratyzbona,
Solothurn – Solura,
Schaffhausen – Szafuza,
Trier – Trewir,
Tübingen – Tybinga,
Wien – Wiedeń,
Worms – Wormancja

a ponadto nazwy niektórych krajów związkowych i prowincji :

Baden-Württemberg – Badenia-Wirtembergia,
Elsaß – Alzacja,
Kärnten – Karyntia,
Lausitz – Łużyce,
Pfalz – Palatynat,
Sachsen – Saksonia,
Steiermark – Styria

-Francja i kraje frankofońskie :

Avignon – Awinion,
Bayonne – Bajonna,
Bruxelles – Bruksela,
Dunkerque – Dunkierka,
Genève – Genewa,
Lausanne – Lozanna,
Marseille – Marsylia,
Mulhouse – Miluza,
Nice – Nicea,
Strasbourg – Sztrasburg (Strasburg),
Toulon – Tulon,
Toulouse – Tuluza,

nazwy prowincji :

Alsace – Alzacja,
Aquitaine – Akwitania,
Auvergne – Owernia,
Champagne – Szampania,
Corse – Korsyka,
Gironde – Żyronda,
Languedoc – Langwedocja,
Lorraine – Lotaryngia,
Picardie – Pikardia,
Savoie – Sabaudia

-Włochy :

Assisi – Asyż,
Firenze – Florencja,

Genova – Genua,
Mantova – Mantua,
Milano – Mediolan,
Padova – Padwa,
Torino – Turyn

-Niderlandy :

Antwerpen – Antwerpia,
Brugge – Brugia,
Gent – Gandawa,
s'Gravenhaag – Haga,
Ostende/Oostend – Ostenda

nazwy prowincji :

Brabant – Brabancja,
Vlams – Flandria

-Skandynawia :

København – Kopenhaga,
Reykjavik – Reykiawik,
Stockholm – Sztokholm

nazwy prowincji :

Skåne – Skania.

Polskie odpowiedniki dotyczą także wielu nazw miejscowości na ziemiach na Wschodzie, które kulturowo i etnicznie należały do Polski jeszcze w dobie przedrozbiorowej, jak też tych miejscowości, które w wyniku powojennych zmian na politycznej mapie Europy znalazły się poza granicami kraju. Spośród tych pierwszych wymienić by można *Jassy (Iassi)* i *Krajową (Craiova)* lub mniejsze ośrodki zamieszkiwania ludności polskiej w Rumunii sprzed 1945 roku (m.in. *Bojan - Boian*), stolicę obecnej Mołdawii – *Kiszyniów (Chişinău)* oraz *Czerniowce (Černivci)* na Ukrainie. Podobnie ma się rzecz na Śląsku Cieszyńskim po czeskiej stronie granicy (m.in. *Bogumin - Bohumin* i szereg innych miejscowości leżących w Zagłębiu Ostrawsko-Karwińskim). W Federacji Rosyjskiej po 1991 roku przywrócono szeregu miastom ich dawne, tradycyjne „przedrewolucyjne” nazwy – wystarczy wymienić tylko obecny *Sankt Petersburg* zamiast *Leningradu*, czy *Jekatierinburg* w miejsce *Swierdłowska*.

Wobec powyższego poddaje pod rozważenie, czy nie słuszne byłoby rozszerzenie aktualnego brzmienia ust.2 § 14 po-

wołanego Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji poprzez dodanie zdania: *Na wniosek osoby zainteresowanej, nazwę miejscowości położonej za granicą można zapisać do aktu lub do wydawanego odpisu przy zastosowaniu polskiego odpowiednika.* Strona składająca wniosek o dokonanie transkrypcji, od razu określiłaby swoją wolę w tej kwestii, co nie pociągałoby za sobą dodatkowych obciążeń finansowych.

Inną kwestią, wobec której chciałbymając stanowisko, jest pisownia nazwisk w polskich księgach stanu cywilnego. Szczególnie zaś chciałbym uwypuklić kwestę nazwisk kobiet, które zawierając związki małżeńskie za granicą, przy dokonywaniu transkrypcji żądają od kierowników urzędów stanu cywilnego wpisywania nazwisk w kolizji z polskimi przepisami prawa oraz z polską normą językową.

Wywód oprę na konkretnym przykładzie (*nadmienie, że podane poniżej nazwisko jest fikcyjne*). Do jednego z urzędów stanu cywilnego na Dolnym Śląsku w 1995 roku wpłynął wniosek o wpisanie do polskich ksiąg stanu cywilnego niemieckiego aktu małżeństwa. Stronami zawierającymi małżeństwo były osoby posiadające obywatelstwo niemieckie (mężczyzna) i polskie (kobieta). W myśl prawa niemieckiego strony oświadczyły, że będą nosiły nazwisko *Kawecki*, co zostało zapisane w treści aktu małżeństwa. Polski kierownik USC dokonał transkrypcji aktu i postępując zgodnie z § 4 ust.2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 lutego 1987r., wpisał w akcie nazwisko kobiety w formie *Kaweczka* oraz zapisał, że dzieci płci żeńskiej zrodzone z tego małżeństwa będą nosiły nazwisko z żeńską końcówką *-cka*, zgodnie z ust. 4 wskazanego wyżej przepisu.

Strona poczuła się z obrotu sprawy niezadowolona i po 5-letnim okresie biernego wyczekiwania (sic!), skierowała skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w związku z tym, że w wydanym dla potrzeb wymiany dowodu osobistego odpisie aktu małżeństwa, rzekomo mylnie wpisano jej nazwisko noszone po zawarciu małżeństwa. W uzasadnieniu powołała się na przepis art.17 Prawa prywatnego międzynarodowego, co miało dla całej sprawy takie znaczenie, że strona błędnie interpretowała ten przepis. Zapis § 3 tegoż arty-

kułu mówi, że *w braku wspólnego prawa ojczyźnego małżonków prawem właściwym jest prawo państwa, w którym oboje małżonkowie mają miejsce zamieszkania, a gdy małżonkowie nie mają miejsca zamieszkania w tym samym państwie, właściwe jest prawo polskie.* Kobieta ta, występująca z wnioskiem do organu ewidencji ludności o wydanie nowego dowodu osobistego, wydawanego wyłącznie obywatelom RP, posiadająca stały meldunek na terenie RP, nie kryła swego niezadowolenia z działania organów administracji i twierdziła nadto, że stała się ofiarą dyskryminacji.

Z docierających do departamentu sygnałów wynika, że podobne do powyższego wystąpienia – na razie chyba nieliczne – trudno jeszcze określić mianem zjawiska, niemniej zaczynają się one nasilać, przynajmniej pod względem ilościowym.

Być może opinia moja opiera się na daleko idącym uproszczeniu, niemniej jednak uważam, że mamy tu do czynienia ze szczególnego rodzaju nową modą. No bo jak inaczej rozumieć tę wyraźną chęć zatarcia swojej polskości w zagranicznych urzędach - czyżby ze strachu przed gorszym traktowaniem, czy też w obawie przed „innością” w społecznościach pobytowych za granicą? Patrząc od drugiej strony – gdyby samo noszenie nazwiska „z obca pisanego” mogło faktycznie człowieka nobilitować... Wspomniałem przykładem odwagi i rozsądku jest nasza słynna laureatka nagrody Nobla Maria Skłodowska-Curie, która - pytana o swoje pochodzenie - zawsze podkreślała z dumą swoją polskość.

Przy przepisywaniu treści obcego dokumentu do polskich ksiąg, kierownik urzędu stanu cywilnego musi zachować należyta staranność w odniesieniu do sposobu zapisu znaków graficznych, wynikającego z treści oryginalnej, jeśli by nawet nie występowały one w polskiej pisowni. Zjawisko to dotyczy dokumentów sporządzonych na obszarach występowania języków romańskich (m.in. francuski, portugalski, rumuński), germańskich (m.in. niemiecki, szwedzki, norweski), ugrofińskich (węgierski, fiński, estoński), jak też języków czeskiego lub litewskiego.

Podnoszone często przez kierowników urzędu stanu cywilnego wątpliwości w zakresie stosowania lub przemienności zapisów znaków w alfabecie niemieckim

– *ß* (niem. *scharfe s*) i *ss* – wiążą się w moim przekonaniu ze złą manierą stosowaną przez osoby dokonujące tłumaczeń. Ale gdy mówimy o zasadach – jeśli w dokumencie oryginalnym zastosowano literę *ß* lub *ss*, to tak to powinno zostać zapisane w polskim akcie. Dotyczy to także zapisów w odpisach aktów. Niemiecka norma językowa, opierając się też na normach zwyczajowych (silny regionalizm!), zezwala na stosowanie obu znaków. Dla przykładu – w dobrych słownikach słowo „ulica” zapisywane jest w formie *Straße*, można także natrafić w prasie lub na planach miast zapis *Strasse* (po reformie sprzed 2 lat, która wprowadzając „nową modę”, wśród samych Niemców wywołała ostre polemiki i dyskusje. Zresztą obecnie podjęte działania legislacyjne zmierzają do ponownego przywrócenia stanu sprzed wprowadzenia powszechnie krytykowanej reformy).

W języku polskim bywało podobnie – mimo istnienia ortograficznej formy nazwy miejscowości *Wólka*, spotkać się można jeszcze z zapisem zwyczajowym *Wulka*.

Zdaje sobie sprawę, że nie wszystkie krajowe urzędy stanu cywilnego posługują się przy rejestracji aktów stanu cywilnego systemami komputerowymi lub w przypadku maszyn do pisania – posiadają tylko takie, które nie zostały wyposażone w „obce” czcionki. W takim przypadku, w myśl § 2 ust.1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz.U. Nr 136, poz. 884), kierownik urzędu stanu cywilnego może sporządzić akt, jak też odpis aktu stanu cywilnego, pismem ręcznym.

Wszystkie poruszone tu sprawy pozostawiam Państwu ocenie i będę bardzo wdzięczny za nadsyłanie opinii i sygnałów tak do redakcji „TECHNIKI I USC”, jak też w drodze zgłaszanych bezpośrednio – pod adresem departamentu – uwag, które są przez nas bardzo uważnie analizowane i z pewnością zostaną uwzględnione w bieżących pracach.

Grzegorz Mucha

NOWA USTAWA O OPŁACIE SKARBOWEJ

Z dniem 1 stycznia 2001 r. wchodzi w życie ustawa z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej.

Z tym dniem zmieniają się w sposób zasadniczy przepisy związane z opłatą skarbową. W chwili obecnej obowiązują trzy akty prawne regulujące te problematykę, a mianowicie:

- 1) ustawa z dnia 31 stycznia 1989 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 4, poz.23 z późn. zmianami),
- 2) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1994 r. w sprawie opłaty skarbowej (Dz.U. Nr 136, poz.705 z późn. zmianami),
- 3) zarządzenia Ministra Finansów z dnia 21 lipca 1989 r. w sprawie sposobu pobierania, uiszczania i zwrotu opłaty skarbowej oraz sposobu prowadzenia rejestrów tej opłaty (MP Nr 25, poz.193 z późn.zm.).

Od 1 stycznia 2001 r. w obowiązującej ustawie wysokość stawek opłaty skarbowej będzie określona w załączniku do ustawy noszącej tytuł: „Szczegółowy wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki oraz zwolnienia”.

Poniżej omówię nową ustawę ale wyłącznie pod kątem rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk.

Rozdział 1

Przedmiot opłaty skarbowej

Artykuł 1 tej ustawy stanowi, że opłacie skarbowej podlegają:

- 1) w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej
  - podania (żądania, odwołania, zażalenia) i załączniki do podań,
  - czynności urzędowe dokonywane na podstawie zgłoszenia lub na wniosek zainteresowanego,
  - zaświadczenia wydawane na wniosek zainteresowanego.

W artykule 2 ww. ustawy omówione są zwolnienia z opłaty skarbowej.

Opłacie skarbowej nie podlegają:

- 1) podania i załączniki do podań,
- 2) czynności urzędowe, zaświadczenia w sprawach:
  - alimentacyjnych,
  - opieki kuratorów,
  - przysposobienia,
  - ubezpieczenia społecznego, zdrowotnego, opieki społecznej, ulg określonych w przepisach szczególnych dla żołnierzy niezawodowych i osób spełniających zastępczo obowiązek służby wojskowej oraz ich rodzin, a także uprawnień dla osób niepełnosprawnych i osób objętych przepisami o szczególnych uprawnieniach dla kombatantów,
  - podania i załączniki do podań, których przedmiotem są skargi i wnioski w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania administracyjnego; nie dotyczy to pism określonych przez strony jako skargi, lecz będących w swej istocie środkami odwoławczymi składanymi w toku instancji.

Nie podlegają opłacie skarbowej (art.3) podania i załączniki do podań, czynności urzędowe, zaświadczenia oraz zezwolenia, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów podlegają innym opłatom o charakterze publicznoprawnym lub są od tych opłat zwolnione.

Rozdział 2

Obowiązek zapłaty opłaty skarbowej

Zgodnie z art.4 obowiązek zapłaty opłaty skarbowej ciąży na osobach fizycznych, osobach prawnych i jednostkach organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, jeżeli składają podania i załączniki do podań, albo jeżeli na ich wniosek do-

konuje się czynności urzędowych lub wydaje zaświadczenia lub zezwolenia.

Podanie wniesione przez jedną osobę lub jednostkę, choćby dotyczyło więcej niż jednej sprawy, podlega tylko jednokrotnej opłacie skarbowej, jeżeli organ, do którego wniesiono podanie lub któremu podanie przekazano jest właściwy do załatwienia wszystkich spraw, których podanie dotyczy.

Obowiązek zapłaty opłaty skarbowej (art.6) powstaje:

- 1) od podań i załączników do podań - z chwilą wniesienia podania lub złożenia załącznika,
- 2) od czynności urzędowych - z chwilą dokonania zgłoszenia lub wystąpienia z wnioskiem o dokonanie czynności urzędowej, a jeżeli w wyniku tej czynności ma być wydany dokument - z chwilą wydania tego dokumentu,
- 3) od zaświadczenia - z chwilą wydania zaświadczenia,
- 4) od dokumentów - z chwilą sporządzenia dokumentu.

Zwalnia się z opłaty skarbowej (art.8):

- pod warunkiem wzajemności, państwa obce, ich przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i siły zbrojne, międzynarodowe organizacje i instytucje oraz ich oddziały i przedstawicielstwa, korzystające na podstawie ustaw, umów lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych z przywilejów i immunitetów, a także członków ich personelu i inne osoby zrównane z nimi, jeżeli nie są one obywatelami polskimi i nie mają miejsca stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- jednostki budżetowe.

Rozdział 3 **Wysokość stawek opłaty skarbowej**

Wysokość stawek opłaty skarbowej nie będzie, jak dotychczas, określona odrębnym aktem prawnym w postaci rozporządzenia Ministra Finansów a stanowić będzie załącznik do ustawy. Wysokość opłat skarbowych nie będzie ustalana co kilka lat a będzie uzależniona od wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych o ponad 15%, w stopniu odpowiadającym wzrostowi tych cen. Wskaźnik wzrostu cen usta-

lany będzie na podstawie komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie 30 dni po upływie każdego kwartału.

Stawki kwotowe, które będą obliczone zgodnie z ww. wskaźnikiem zaokrąglą się w górę do pełnych dziesiątek groszy.

Stawki kwotowe opłaty skarbowej będzie ogłaszał minister właściwy do spraw finansów publicznych w drodze obwieszczenia w Monitorze Polskim.

Rozdział 4 **Pobór i zwrot opłaty skarbowej**

Wyżej omawiana ustawa w art.11 nakłada na ministra właściwego do spraw finansów publicznych obowiązek określania, w drodze rozporządzenia, sposobu pobierania, zapłaty i zwrotu opłaty skarbowej oraz sposobu prowadzenia rejestrów tej opłaty przez określenie:

- szczegółowych zasad pobierania, zapłaty i zwrotu opłaty skarbowej oraz sposobu prowadzenia rejestrów tej opłaty,
- przypadków, w których zapłata opłaty skarbowej następuje znakami tej opłaty lub przez nabycie urzę-

dowego blankietu wekslowego, wzorów znaków opłaty skarbowej oraz urzędowych blankietów wekslowych, a także warunków ich wymiany.

Opłata skarbową podlega zwrotowi:

- od odwołania - jeżeli odwołanie to zostało w całości uwzględnione albo decyzja, której odwołanie dotyczyło, została w innym trybie w całości uchylona lub stwierdzono jej nieważność,
  - od żądania wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności decyzji lub jej uchylenia bądź zmiany - jeżeli decyzja, której wniosek dotyczy została uchylona, zmieniona lub stwierdzono jej nieważność,
  - od czynności urzędowych - jeżeli mimo zapłacenia opłaty nie dokonano czynności urzędowej.
- Zwrot opłaty nie przysługuje, jeżeli zapłaconą opłatą skarbową nie przekracza 2 zł.

Rozdział 5 **Właściwość organów podatkowych**

Zmienia się właściwość organów podatkowych. Obecnie organami właściwymi są urzędy skarbowe. Od

OPLATY SKARBOWE POBIERANE PRZEZ URZĘDY STANU CYWILNEGO OD 1.01.2001 r. – ZESTAWIENIE

• od sporządzenia aktu małżeństwa	75,00 zł
• od sporządzenia odpisu aktu zupełnego aktu stanu cywilnego	25,00 zł
• od sporządzenia odpisu skróconego aktu stanu cywilnego	15,00 zł
• od zaświadczenia stwierdzającego, że obywatel polski posiada zdolność prawną do dokonania czynności stanowiącej podstawę do sporządzenia aktu stanu cywilnego za granicą	30,00 zł
• od zaświadczenia do zawarcia małżeństwa w formie wyznaniowej	19,00 zł
• od zaświadczeń o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub o ich braku oraz od zaświadczeń o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego	38,00 zł
• od pozostałych zaświadczeń	19,00 zł
• od innych czynności urzędu stanu cywilnego	10,00 zł
• od wydania decyzji administracyjnej	
- transkrypcje	40,00 zł
- pozostałe	30,00 zł
• od podania oraz od protokołu zastępującego podanie	5,00 zł
• od załącznika do podania podlegającego opłacie	0,50 zł
• od sporządzenia testamentu urzędowego	15,00 zł

1 stycznia 2001 r. zgodnie z art.13 ust.1 organem podatkowym właściwym w sprawach opłaty skarbowej jest wójt lub burmistrz (prezydent miasta). Powierzenie tych spraw organom gminy ma wyeliminować procedurę przekazywania wpływów z tytułu opłaty skarbowej. Podobnie bowiem jak dotychczas opłata skarbo-
wa będzie stanowiła dochód gminy.

Ustawa o opłacie skarbowej określa także właściwość miejscową w sprawach opłaty skarbowej i tak:

– od podań i załączników do podań, od czynności urzędowych, zaświadczeń lub zezwoleń - organ podatkowy właściwy ze względu na siedzibę organu, który przyjął podanie, dokonał czynności urzędowych albo wydał zaświadczenie lub zezwolenie.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Zgodnie z art.14 ustawy jeżeli złożono podanie, wystąpiono z wnioskiem o dokonanie czynności urzędowej lub z wnioskiem o wydanie zaświadczenia lub zezwolenia przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Szczegółowy wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki oraz zwolnienia

Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, jej stawek oraz zwolnień stanowi załącznik do ustawy z dnia 7 czerwca 2000 r. o opłacie skarbowej. Stawki tej opłaty są następujące:

I. Podania i załączniki do podań

- 1)Od podania - 5,00 zł
2)Od załączników do podań - 0,50 zł

Zwolnione z opłaty skarbowej są podania i załączniki do podań:

- składane w wykonaniu ustawowego obowiązku lub na żądanie organu administracji rządowej lub samorządowej,
– składane w toku postępowania dowodowego,

- wnoszone przez osoby, których stan ubóstwa jest niewątpliwie znany organowi mającemu załatwić podanie,
– w sprawach o przywrócenie nazwisk i imion, jak i pisowni nazwisk i imion osobom i potomkom osób, którym bezprawnie je zmieniono.

II. Czynności urzędowe

- 1)Od sporządzenia aktu małżeństwa w tym zawartego w sposób określony w art.1 § 1 i 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - 75,00 zł
2)Od innych czynności urzędu stanu cywilnego - 10,00 zł
3)Od ustalenia brzmienia albo pisowni imienia lub nazwiska - 15,00 zł
4)Od sporządzenia przez kierownika urzędu stanu cywilnego protokołu zawierającego ostatnią wolę spadkodawcy - 15,00 zł
5)Od decyzji administracyjnej o transkrypcji zagranicznego aktu stanu cywilnego - 40,00 zł
6)Od pozostałych decyzji wydawanych przez kierownika urzędu stanu cywilnego - 30,00 zł.

Zwolnione są z opłaty skarbowej czynności urzędowe:

- 1)dokonywane na wniosek osób, których stan ubóstwa jest niewątpliwie znany organowi właściwemu do załatwienia podania,
2)sporządzenie aktu urodzenia lub zgonu,
3)przyjęcie oświadczenia o uznaniu dziecka lub o nadaniu dziecku nazwiska męża matki,
4)dokonywane na wniosek o przywrócenie nazwisk i imion oraz pisowni nazwisk i imion osobom i potomkom osób, którym bezprawnie je zmieniono.

III. Zaświadczenia

Od zaświadczeń, w tym również od odpisów dokumentów, wydawanych przez urzędy stanu cywilnego

oraz archiwa państwowe:

- 1)od zaświadczenia stwierdzającego, że obywatel polski lub zamieszkały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemiec nie mający obywatelstwa żadnego państwa, zgodnie z prawem polskim może zawrzeć małżeństwo za granicą - 30,00 zł,
2)od sporządzenia odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego - 25,00 zł,
3)od sporządzenia odpisu skróconego aktu stanu cywilnego - 15,00 zł,
4)od zaświadczeń o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub o ich braku oraz od zaświadczeń o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego - 38,00 zł,
5)od pozostałych zaświadczeń - 19,00 zł.

Zwolnienia z opłaty skarbowej w części III Zaświadczenia dotyczą:

- 1)odpisów wydawanych z akt stanu cywilnego dotyczących obywateli polskich przebywających za granicą, przeznaczonych wyłącznie na potrzeby polskich przedstawicielstw dyplomatycznych lub urzędów konsularnych,
2)odpisów skróconych:
– wydawanych w sprawach dokumentów stwierdzających tożsamość;
– wydawanych bezpośrednio po sporządzeniu aktu stanu cywilnego – w liczbie 3 egzemplarzy, zwolnienie to przysługuje również cudzoziemcom mającym karty stałego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej oraz obywatelom tych państw obcych, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła odpowiednie porozumienie,
– zaświadczeń, w tym również odpisów dokumentów wydawanych przez urzędy stanu cywilnego o przywrócenie nazwisk i imion, jak i pisowni nazwisk i imion osobom i potomkom osób, którym bezprawnie je zmieniono.

IV. Zezwolenia

- 1)Od zezwolenia na zawarcie małżeństwa - 30,00 zł

2) Od zezwolenia na zmianę nazwiska i imienia (imion) albo nazwiska lub imienia (imion)

- 30,00 zł.

Zwolnienia z opłaty skarbowej dotyczą:

- 1) zezwoleń wydawanych osobom, których imię lub nazwisko miało brzmienie ośmieszające lub obce,
- 2) zezwoleń wydawanych na wniosek o przywrócenie nazwisk i imion osobom i potomkom osób, którym bezprawnie je zmieniono.

Do chwili podpisania ustawy przez Prezydenta Departament Rozwoju Informatyki i Systemu Rejestrów Państwowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji prowadził rozmowy z Ministerstwem Finansów odnośnie możliwości zwolnienia z opłaty skarbowej podań składanych w sprawie wydobywania aktów stanu cywilnego oraz zaświadczeń o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub o ich braku oraz od zaświadczeń o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego. Tego typu podania nie są wymagane w chwili obecnej. Dokumenty z ksiąg stanu cywilnego wydawane są na ustne życzenie osób uprawnionych do ich otrzymania. Podanie składane jest tylko wówczas, gdy osoba uprawniona zamieszkuje w innej miejscowości niż ta, w której ma swą siedzibę urząd stanu cywilnego. Za tym by nie składać podań o wydobywanie dokumentów z urzędów stanu cywilnego przemawia też fakt, że corocznie (wg danych szacunkowych) wydaje się około 17 mln odpisów skróconych aktów stanu cywilnego i 1 mln odpisów zupełnych.

Negocjowane były również stawki opłaty skarbowej.

Od sporządzenia aktu małżeństwa proponowano pobierać opłatę w wysokości 150 zł; 75 zł to propozycja MSWiA ale z 1995 r.

Od zaświadczeń o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub o ich braku oraz od zaświadczeń o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego proponowana była opłata 20 zł a nie 38 zł. Skoro bowiem zaświadczenia powyższe stwierdzają, że nie ma księgi lub brak jest aktu

w księdze, to ich wysokość nie powinna być wyższa niż opłata od odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego. Tego typu zaświadczenia to dopiero początek żmudnej drogi do otrzymania odpisu aktu stanu cywilnego. Wydawane są one przeważnie na potrzeby sądu, w związku z toczącym się postępowaniem o ustalenie treści aktu stanu cywilnego.

Skreślenia z wykazu wymagała też pozycja „Od zezwolenia na zawarcie małżeństwa - 30 zł”. Pod tym pojęciem mieściły się decyzje wydawane przez kierownika urzędu stanu cywilnego zezwalające na zawarcie małżeństwa w innym urzędzie stanu cywilnego niż ten, w którym zamieszkiwali przyszli małżonkowie. Decyzje te przestały funkcjonować z dniem 15 listopada 1998 r. tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia

24 lipca 1998 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, kodeks postępowania cywilnego, prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego oraz niektórych innych ustaw. Na mocy wyżej wymienionej ustawy art. 12 ust. 1 Prawa o aktach stanu cywilnego otrzymał brzmienie: „Zawarcie małżeństwa następuje w urzędzie stanu cywilnego wybranym przez osoby zamierzające wstąpić w związek małżeński”.

Propozycje MSWiA dotyczyły też opłaty skarbowej „Od pozostałych zaświadczeń”. Zamiast kwoty 19 zł, proponowana była kwota 20 zł.

Niestety, jak widać z przyjętej ustawy, propozycje MSWiA nie zostały uwzględnione.

Krystyna Gładych

PODZIĘKOWANIA

DRODZY CZYTELNICY

Zgodnie z życzeniem Pani Dyrektora Departamentu Rozwoju Informatyki i Systemu Rejestrów Państwowych MSWiA podjęłam pracę w Wydziale Paszportów tegoż departamentu.

Na łamach naszego biuletynu „TECHNIKA i USC” pragnę bardzo serdecznie podziękować za wszystkie lata spędzone na wspólnym rozwiązywaniu trudnych problemów związanych z rejestracją stanu cywilnego i zmianą imion i nazwisk. Swoje podziękowania kieruję do dyrektorów wydziałów spraw obywatelskich urzędów wojewódzkich, pracowników tych wydziałów zajmujących się rejestracją stanu cywilnego, pracowników starostw i do Was drodzy kierownicy urzędów stanu cywilnego, zarówno tych, z którymi spotykałam się wielokrotnie jak i tych, których niedawno poznałam osobiście, a również tych, z którymi miałam wyłącznie kontakt telefoniczny.

Wiele się od Was nauczyłam, w wielu sprawach byliście dla mnie podporą.

Ze wszystkich zobowiązań, które Wam złożyłam, postaram się wywiązać. - Zarówno z wcześniej zaplanowanych spotkań jak i II wydania WADEMEKUM KIEROWNIKA URZĘDU STANU CYWILNEGO, w którym uwzględniam Wasze uwagi i spostrzeżenia.

W celu ułatwienia współpracy z pracownikami starostw przygotowuję broszurę pod tytułem „Zmiana imion i nazwisk i jej odzwierciedlenie w aktach stanu cywilnego”. Postaram się też opracować prawodawstwo państw obcych w zakresie rejestracji stanu cywilnego łącznie z wzorami dokumentów. Na zamieszczenie w biuletynie czeka kilka artykułów, które napisałam wcześniej; zamierzam też prezentować tam wszelkie nowości dotyczące urzędów stanu cywilnego.

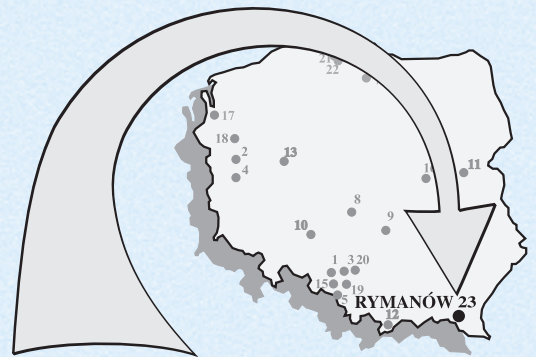
Kończąc 14 lat naszej wspólnej pracy życzę Wam wszystkim wszelkiej pomyślności w życiu osobistym i zawodowym. Zawsze możecie liczyć na moją pomoc i życzliwość, a mój telefon domowy jest do Waszej dyspozycji.

Krystyna Gładych

GALERIA USC

RYMANÓW

Siedziba Urzędu Stanu Cywilnego w Rymanowie mieści się w północno-zachodniej pierzei Rynku.

Urząd Stanu Cywilnego obsługuje mieszkańców całej gminy. W skład gminy Rymanów wchodzi miasteczko Rymanów, będące siedzibą władz samorządowych, oraz szesnaście wiosek: Bałucianka, Bzianka, Głębokie, Klimkówka, Królik Polski, Ładzin, Łazy, Milcza, Posada Górna, Puławy, Rudawka Rymanowska, Rymanów Zdrój, Sieniawa, Wistoczek, Wróblík Królewski, Wróblík Szlachecki.

Sporządza się tam średnio w roku:

- ponad 100 aktów małżeństw
- ponad 100 aktów zgonów
- do 1991 r. około 300 aktów urodzeń; obecnie kilkanaście (głównie transkrypcje).

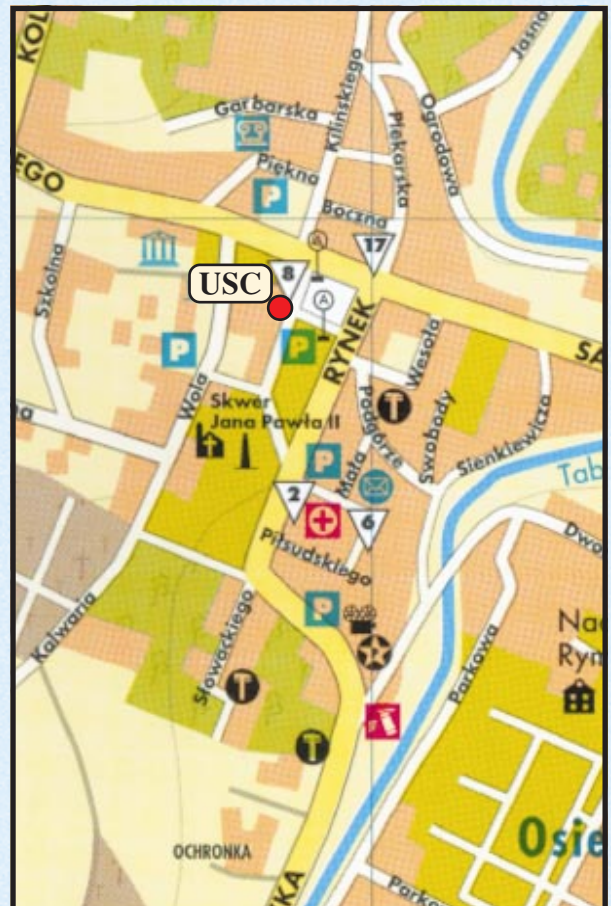
Tak mały urząd nie jest formalnie podzielony na referaty - jedna osoba musi sobie poradzić z wszystkimi problemami jakie się w nim pojawiają. Tą osobą w USC w Rymanowie jest kierownik USC mgr inż. Jan Malinowski, będący równocześnie szefem Referatu Spraw Obywatelskich.

Archiwum tego USC zawiera 218 ksiąg, z których 44 sporządzono przed 1946 rokiem w parafiach. -Było wtedy sześć parafii rzymskokatolickich, pięć greckokatolickich i jedna gmina żydowska.

Sześć ksiąg z XVIII i XIX wieku przekazano do archiwum państwowego.

Akta zbiorowe Urzędu Stanu Cywilnego w Rymanowie mają 7 mb.

Urząd nie jest jeszcze skomputeryzowany.

RYMANÓW

- województwo podkarpackie
- powiat krośnieński
- kod terytorialny: 1807084
1807085
- liczba mieszkańców: 16 000
- obszar: 166 km²

Adres USC:

38-520 RYMANÓW

Rynek 20

tel. (0-13) 435-50-81

faks (0-13) 435-57-65

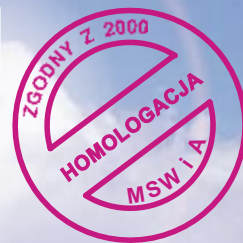
e-mail: usc@poczta.onet.pl

Wnętrze USC w Rymanowie

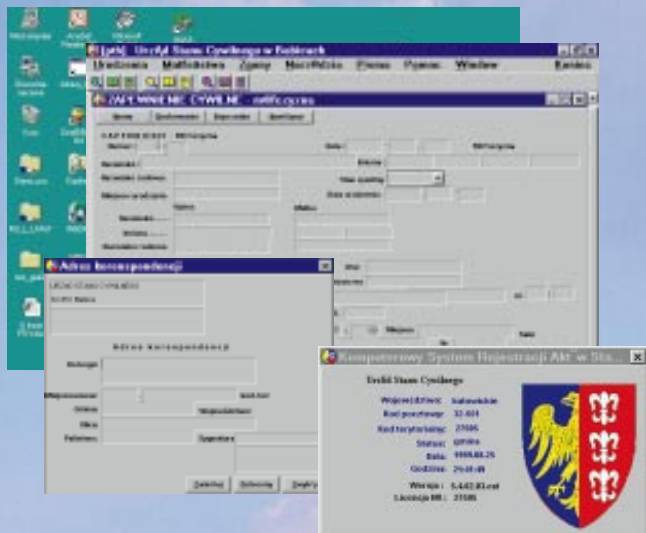

ORACLE® INFORMIX™ Novell. UNIX

SN_USC²⁰⁰⁰ wersja 5.60

TO W PEŁNI GRAFICZNE OPROGRAMOWANIE DLA USC

PTH „Technika” oferuje oprogramowanie SN_USC²⁰⁰⁰ dla urzędów stanu cywilnego w wersji dostosowanej do:

- ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie ustaw k.r.o., kpc., prawo o a.s.c., itd. (uwzględniającej ustalenia konkordatu),
- ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r.,
- pracy w roku 2000.

W programie zastosowano najnowsze technologie informatyczne:

- język czwartej generacji (4GL),
- komercyjne bazy danych.

LISTA DOSTĘPNYCH FUNKCJI:

- Rejestracja zdarzeń
- Zapewnienia do ślubu
- Wzmianki dodatkowe
- Adnotacje w rubryce UWAGI
- Obsługa przypisków
- Obsługa zawiadomień
- Obsługa BEL
- Obsługa GUS
- Wyszukiwanie w skorowidzach
- Pobieranie danych z archiwum
- Decyzje
- Protokoły
- Dziennik udostępnień
- Zaświadczenia o zdolności prawnej
- Korespondencja
- Adresowanie kopert
- Indeks rzeczowy pism
- Powiązanie aktów przypiskami
- Statystyka zdarzeń
- Katalog imion, miast
- Raportowanie pracy USC

CENY APLIKACJI

Geny:	licencja	upgrade
1 stanowisko	2500 zł	1000 zł
do 3 stanowisk	3500 zł	1500 zł
pow. 3 stanowisk	2500 + n * 500	1000 + n * 250
n - liczba stanowisk > 3		
CENY PROGRAMÓW URUCHAMIAJĄCYCH		
Platformy	DOS*	unix
	WIN98	NT
cena za stanowisko	500 zł	900 zł

* DOS i WIN98 - aplikacje klient/serwer lub serwery plików

na serwerach NOVELL lub WINDOWS

UWAGA !!!

Od dn. 01.01.2001 r. do powyższych cen należy doliczyć podatek VAT 22%

NASZE OPROGRAMOWANIE ZAKUPIŁO PONAD 240 URZĘDÓW STANU CYWILNEGO W KRAJU M.IN.:

Radom, Legnica, Zielona Góra, Toruń, Lublin, Siedlce, Olsztyn, Wrocław, Poznań, Rzeszów, Tarnów, Gdańsk, Chorzów, Gliwice, Bytom, Włocławek, Zabrze, Puławy, Głogów, Cieszyn, Pszczyna, Nowy Targ, Nowa Sól, Sosnowiec, Przyce, Leszno, Góra, Konin, Ciechanów, Ostrołęka, Zgierz, Elbląg, Bielsko-Biała ...